

A VIGASZTALÁSUKRA kimunkált számtalan dolog közül egyedül a pirkadat működik: amikor puha pernyeként felszűrődik a sötétség, és keletről lassan előmlik a fény, csak az emberiség leggyarlóbb példányai nem kapnak új életre. Mi, halhatatlanok élvezzük ezt a látványt, ezt az apró, mindennapos feltámadást, és gyakran összegyűlünk a felhősáncon, hogy letekintsünk rájuk, a mi kicsikéinkre, ahogy felbolydulnak, hogy üdvözljék az új napot. És a csend, amely lehull ránk ilyenkor, bizony irigységünk szomorú csendje. Sokan még alszanak persze, nem törődnek Aurora kuzinunk elragadó hajnali bűvészmutatványával, de mindig ott vannak az álmatlanok, a nyughatatlanok, a betegek, a magányos ágyukon hánykolódó, reménytelen szerelmesek, no meg persze a korán kelők, a szorgosak, a térdmervítőikkel, a hideg zuhannyal és a cicomás bögrébe töltött fekete ambróziájukkal. Igen, szinte mindenki örömmel üdvözlö a pirkadatot, kivéve persze a halálraítélteket, akikre aznap ragyog fel utoljára a hajnal.

Íme, itt van egy közülük: apja házának ablakában állva nézi, ahogy a nap korai ragyogása befutja az eget a sínek mögött csoportosuló fák fölött. Őt nem halálra ítélték, még nem, hanem egy olyan életre, amelybe érzése szerint nem igazán illik bele. Mezítláb van, abban a pizsamában, amelyet anyja tegnap este, a megérkezése után talált valahol a házban: viseltes, fakókék pamutholmi, anyagában sötétebb kék csíkkal – vajon kié lehet, kié lehetett? Talán az övé, valamikor régen? Ha igen, az már nagyon régen lehetett, mert mára nagyra nőtt, a pizsama meg olyan kicsi, hogy kidörzsölte a hónalját és az ágyékát. De így van mindennel ebben a házban, minden szorítja és felhorzsolja, olyan érzetet keltve, mintha ismét gyerek lenne. Minden az itt töltött gyerekkorára emlékezteti, arra, ahogy a nagyanyja felöltöztette őt karácsonykor vagy a születésnapján, vagy valamilyen egyéb ünnepségen, ahogy ide-oda ráncigálta és az ujjára köpve tapasztotta le egy-egy makacsul göndörödő hajtincset, arra, milyen kiszolgáltatottnak érezte magát – rosszabb volt, mint ha meztelen lett volna – azokban a már akkor is divatjamúlt, rövidnadrágos, sprőd, zabkásaszínű tweedöltönyökben, amelyeket az öregasszony aggatott rá azokkal a kikeményített gal-lérú fehér ingekkel, és – ami a legrosszabb volt – a skótkockás csokornyakkendővel; bár a nyakkendő legalább azt a halovány, bosszúszomjas gyönyört megadta számára, hogy miután egészen a végletekig a nyaka elé húzta a rugalmas ruhadarabot, hagyta, hogy kellemesen hangos csattanással csapódjon vissza, lehetőleg olyankor, amikor valaki épp beszédet mondott, énekelt, vagy amikor a pap a magasba tartotta az áldozati ostyát – ami melleleg mindig arra emlékeztette, ahogy a kedvesnővér meglengette a feje fölött a kórházakat támogató lottó nyertes szelvényét.

Ez jutott neki: egy szorosra gombolt élet, amely nem illik rá, és túlzottan is a tudatára ébreszti saját lényének és annak, amit komoran lelke változtathatatlan kisszerűségének hisz.

Valahonnan a látóterén kívülről apró paták tompán elhaló klappogását hallja: a hajnali postás lesz az a póniján, Thurn und Taxis libériában, a háromszögletű sapkával meg a vállára tekerdő postakürttel.

Az ablakban álló férfit Adamnek hívják. Még nem töltötte be a harmincat – egy idős apa fiatal fia ő, vagy ahogy a második házasságát élő apa mondta egyszer szardonikus kacajjal, másoknak szánva a szavait, „második elragadtatásom terméke”. Adam tunyán elgyönyörködik a fák alatti sűrű, sárbíbor árnyakban. A szürkének látszó fű fölött füstszerű köd lebeg bokamagasságban – minden más ilyenkor. Rigó röppen át fűgén a képen, rézsútosan libbenve valahonnan valahova, egy pillanatra foglyul ejtve lakkfényű szárnyával az alacsony szögben beeső nap sugarakat, Adam pedig akaratlanul is felsajduló szívvel gondol a korán kelő madár leendő áldozatára, miközben hallani véli a szapora szárnyú teremtmény tilinkózó riadódalát.

Fokozatosan tudatára ébred egy beazonosíthatatlan érzésnek, egy mindent átható rázkódásnak: mintha maga a levegő remegne. Az érzés erősödik. Adam izgatottan hátralép egy puha lépést a szoba oltalmazó félhomályába, miközben tisztán hallja szíve nehézkes duhogását. Elméje egy része tudja, mi történik, de ez nem a gondolkodó rész. Most már minden reszket. Sürgető, ezüstös csilingelés kél mögötte egy apró szerkezet zsigereiben – nem néz hátra, nyilván az óra az. A padlódeszkák zaklatottan nyikorognak. Aztán balról feltűnik a zaj forrása: a hatalmas, busa

fejű dolog vakon taszítja előre magát útján, majd borzongva megtorpan, és csak áll ott a fák előtt, gőzfelhőket zihálva. A koszikban még égnek a lámpák, apró meghátrálásra készítve a hajnalt. A hosszú ablakokban lekonyuló fejek fókák képét idézik – vajon mind alszanak? –, a kalauz pedig úgy képeszt előre a folyosón, egyik fejtámlától a másikig vonszolva magát a lyukasztó-masínával a kezében, mintha csak egy meredek kaptatót mászna meg. Körös-körül csend – nagy és valahogy megbántott csend. A mozdony ingerlékenyen felhorkant, közben mintha a földet kapálná. A házban senki nem tudja, miért pont itt kell megállnia a vonatnak minden reggel. Mérföldes körzetben nincs másik épület, mindkét irányban üres a vonal, mégis pont itt tart pihenőt. Adam anyja többször panaszt tett a vasúttársaságnál, sőt, egyszer még odáig is elment, hogy írt valakinek a kormányban, de férje minden hírneve ellenére sem kapott választ. „A zaj, amit menet közben csap, még nem is zavarna – szokta mondani jámbor szomorúsággal a hangjában –, hiszen apád az ő bölcsességében ragaszkodott hozzá, hogy gyakorlatilag a sínekre telepedjünk le, de ahogy megáll, attól mindig felébredek.”

Adamban visszaköszön egy álom, éjszakai álmának egy töredéke. Egy letűnt kor csatatérének porában rohant, és vitt valamit a karjában: valami nagy, mégsem nehéz, becses, ám terhes szállítmányt – vajon mi lehetett? –, körülötte mindenütt harcok bömbölő tömegei, kardok és dárdák csattogása, suhogó nyílvevesszők, recsegő-jajongó harci szekerek. Ősöreg csatamező, egy antik háborúból.

Ahogy eszébe jut az anyja, fülelni kezd, hogy hallja-e a lépteit odafentről – tudja, hogy ébren van. Bár a ház nagy és zezugos, a

padlót nagyrészt egyszerű, simára csiszolt deszkák borítják, amelyekben messzire szalad a hang. Nem akar találkozni az anyjával, most nem akar foglalkozni vele. Valójában mindig is zavarba ejtőnek találta, ha az anyjával kellett foglalkoznia. Nem arról van szó, hogy gyűlölné őt, még csak nem is neheztel rá, ahogy állítólag oly sok halandó fiú érez gyűlöletet és neheztelést az anyja iránt – próbálnának csak szerencsét a mi tomboló, bosszúvágyó anyáinkkal, odafent a felhőkbe burkolózó Olümposzon! –, egyszerűen csak a legkevesbé sem tartja őt anyaszerűnek, hiszen nevétségesen fiatal, alig húsz évvel idősebb nála; ráadásul úgy tűnik, egyre csak fiatalabb lesz, legalábbis nem öregszik, és Adamet aggodalommal tölti el az érzés, hogy szép lassan utoléri. Úgy tűnik, az anyja is tudatában van ennek a jelenségnek, és a legkevesbé sem találja különösnek. Sőt, amióta Adam elég idős lett ahhoz, hogy észrevegye, milyen fiatal az anyja, időről időre rajtakapni véli az asszonyt azon, hogy összeszorított ajakkal, egyfajta hallgatag élénkséggel méregeti őt, mintha türelmetlenül várná, hogy végre eljusson valamiféle megvalósíthatatlan érettségre, hogy végre egykorúak legyenek, hogy kart karba öltve indulhassanak a jövő felé, ami... milyen is lesz? Adam számára apa, az anyja számára pedig férj nélkül való. Mert Adam apja haldoklik. Ezért van itt Adam, ezért figyelni nevétségesen kicsi pizsamájában, hogyan virrad fel nyárközép napjának hajnala.

A halál és a haldoklás gondolatától felkavart Adam arra kényszeríti magát, hogy ismét a vonatra koncentráljon. A fókafejek egyike elfordult: egy sápadt, beesett arcú kisfiú bámul rá a füstös gyepszőnyeg felett. Milyen elmélyülten vizslatja, milyen éhesen fürkészi ez a fiú a házat – vajon mit keres, miféle titkos tudást,

milyen kinyilatkoztatást? A fiatalember meg van győződve arról, hogy a fiatal fiú látja őt, ahogy ott áll, holott ez nyilván nem lehetséges: kívülről nézve az ablak éjsötét lehet, vagy épp ellenkezőleg, vakító lángra lobbantja a ragyogó fehérarany napfény – bár egy örökkévalóságnak tűnt, mire felkelt a nap, most már lendületesen kaptat felfelé a keleti égbolton. A sóvárgó, kérdő szemektől eltekintve nincs semmi feltűnő a fiú vonásaiban, legalábbis ebből a távolságból nem lehet kivenni rajta semmi figyelemre méltó dolgot. De mégis mit keres, miért bámul így? A mozdony gondol egyet, megrázza magát, hangos, fémes csörgések futnak végig a vagonokat összekapcsoló láncok mentén, és a fenevad lomhán megindul; ahogy mozgásba lendül, a nap sorra átdöfi sugaraival a kocsik ablakait, bosszút állva a továbbra is égő izzókon, megszegyenítve őket ellenállhatatlanul nyers tűzével. A fiú a nyakát nyújtogatva az utolsó pillanatig mered a házra.

Adam fázik, meztelen talpa fagyosan tapad a kellemetlenül ragadós deszkapadlóra. Még nem ébredt fel teljesen, valahol félúton van álom és ébrenlét között, abban a közties állapotban, amikor minden valószerűtlenül valósnak tűnik. Az ablaktól elfordulva észreveszi, milyen szokatlan szögben világítja meg a hajnali fény a ház eldugott zugait: a könyvespolc széle guillotine pengéjeként csillan, a kandallópárkányon álló óra domború üvege üres Küklopsz-tekinettel bámul rá, a szoba mélyéből tükrözve vissza az ablakon beeső napfényt. Eszébe jut a vonaton látott gyerek, és – mint már oly sokszor – ismét beleborzong a másság misztériumába. Hogy lehet ő önmaga, egy másik ember pedig valaki más, amikor a másik szintén önmaga önmaga számára? Persze tudja, hogy nincs ebben semmi rejtélyes, hiszen mindig a nézőpont je-

löli ki a láthatárt, idézi fel az apjától oly gyakran hallott mondást, amelyet valószínűleg az apja is úgy idézett valakitől. Az a gyerek a vonaton egyfajta láthatárt képezett számára, ő pedig hasonlóképpen a horizontot jelentette a fiú számára – pusztán azért, mert mindketten úgy vélték, hogy a középpontjában vannak valaminek, sőt, hogy ők maguk alkotják ezt a középpontot, ez az egyszerű megoldása ennek az úgynevezett rejtélynek. De akkor is.

Keresztülösen a szobán, miközben feddően rácsilingel a kandallópárkányon álló szorgos óra, kinyitja az előtérbe vezető ajtót, majd rémült horkantással megtorpan, és a szíve ismét hadaró lár-mába kezd, mintha egy izgatott kutya kaparná az ajtót azt követelve, hogy engedjék ki végre.

Hamar rájön azonban, hogy az előtérben guggoló alak nem más, mint a húga. A lány a lépcső alatti teret elrekesztő, fehérre festett fatáblák egyik rézsútos tetejű kis ajtaja előtt kuporog.

– Az ég szerelmére, mit csinálsz te itt?

A lány felé fordítja aprócska, fehér arcát, de Adam megint a vonatablakból kihajoló gyerek arcát látja maga előtt.

– Egerek.

Adam felsóhajt. A húgára már megint rájött az öt perc.

– Az ég szerelmére – mondja ismét elcsigázottan.

A lány folytatja a tárolórekesz feltúrását, Adam pedig ösz-szefont karral, a falnak dőlve, fejét ingatva figyel a tevékenységét. A húga tizenkilenc éves, de sokkal fiatalabb a koránál, miközben mégis túl sok, túl félelmetes ősiség lakozik benne – „ez a lány már járt itt korábban is”, szokta mondogatni róla borúsan Godley nagyfi. Adam megkérdezi, vajon honnan tudja, hogy egerek vannak a szekrényben, a lány pedig elutasítóan felnevet.

– Nem a szekrényben, idióta – feleli, miközben lekicsinylően megrezzen olajosan csillogó, sötét tarkója; még egy fókál – A szobámban.

Feláll, és csontos lágyékába dörgöli a kezét. Elkerüli Adam tekintetét, összeharapott ajakkal elnéz mellette – ha egy mód van rá, soha nem néz senki szemébe.

– Mi ez rajtad? – kérdi Adam.

Még egy elméretezett pizsama: kifakult, kék selyem, petyhüdten lóg húga vézna alakján, ujjá és nadrágszára nevetségesen hosszú – a lány pizsamája túl nagy, az övé túl kicsi, mintha így akarnának elmondani róluk valami tragikomikus dolgot.

– Páé – feleli a lány duzzogva.

– Jaj, Pete! – sóhajt fel Adam újra. De hogy jön ő ehhez – ő vajon kinek a levetett ruháját viseli?

A hűgát Petrának hívják, de ő csak Pete-nek szólítja. Apró, vékony lány, szív alakú arccal és riadt, űzött tekintettel. Sokáig kopaszra borotválta a fejét, de most már kezd visszanoñni a haja, és egyenletes, gyékénybarna pihe fedi a koponyáját. A keze a rágcsálók rózsaszín ásómancsa – az egerek biztos maguk közül valóknak látják, gondolja a bátyja.

– Honnan tudod? – teszi fel a kérdést Adam.

– Mit honnan tudok? – nyűgös, zsémbes nyafogás.

– Az egereket.

– Láttam őket. Ott rohangálnak a padlón a sötétben.

– A sötétben... Te mégis látod őket.

Petra nagyokat pislog és nyel egyet, mintha mindjárt elsírná magát, de ez csak az őt kínzó számos idegrángás egyike.

– Hagyj békén – motyogja.

Adam annyival nagyobb a hűgánál.

Petra gyerekkorában alvajárá volt, rendszeresen felbukkant a lépcső tetején kifordult szemmel, egérkarmait a mellkasa elé nyújtva. Adamnek égnék áll a tarkóján a haj az emléktől. Az ő eszelős kishűga, aki hangokat hall, és mindenféle dolgokat lát.

Adam a nagylábujját visszahúzóva belöki a tároló ajtaját a lábával. A lány a szekrény felé int, bal karja mereven elrándul az oldalától, mutatoujja gyerekesen az ajtóra irányul, majd a kar ernyedten alá hull.

– Azt hittem, van itt egérfogó – mondja duzzogva. – Régebben voltak itt egérfogók.

A gesztusa közben Adamet egy pillanatra megcsapta a lány betegszobára emlékeztető, dohos-szürke szaga. Nem fürdik eleget. Az anyja azt mondja, lassanként lemond róla. Mintha nem így lennének ezzel mindannyian már régóta, kivéve persze Pát, aki azt állítja, Petra jelenti számára az ihletet, ő a testet öltött múzsája, minden egyenlete konstans tényezője. De Pa sok mindent állít; azaz állított, mert Pa most már múlt idő.

Itt, az előtérben továbbra is félhomály van, de a bejárati ajtó színes üvegtábláin rikító napfény tűz be; Adam úgy érzi, mintha őt és a hűgát szobafogságra ítélték volna, miközben odakint egy nagyszabású melegbuli zajlik. Némán állnak egymással szemben bohócosan elméretezett pizsamáikban, a langaléta fiatalember és a parányi lány, tanácstalanok, keresik a szavakat, miközben mindketten arra gondolnak, ami úgy feszíti őket, mégis mindketten igyekeznek kirekeszteni tudatukból a tény, hogy az apjuk haldoklik, és álomtalanul alvó jelenléte ködként üli meg a házat. Mostanában senki nem mer mormolásnál hangosabban beszélni

idebent, bár az orvosok nyájasan biztosították őket, hogy már semmi nem jut át Pa hallásküszöbén – de hogy lehetnek ebben ilyen biztosak, hogy tesznek szert erre a bizonyosságra? Az apja már egy másik birodalomban van, távol jár, ez bizonyos, de nem lehet, hogy még mindig eljutnak hozzá a régi tartományok hírei?

– Hogyhogy ilyen korán ébren vagy? – kérdi Petra szemrehányóan. – Soha nem kelsz fel ilyen korán.

– Ez az évszak, a rövid éjszakák... nem tudok aludni ilyenkor – feleli Adam.

A lány csendben, mogorván fogadja a választ. Neki kellene álmatlanságtól szenvednie. Az alvászavara, akárcsak az apa fokozatos haldoklása, mindent átható feszültséget kelt, amitől olyan sűrűnek érződik a ház légköre, mintha csak egy léggömb belsejében lennének.

– Lejön ma a Döglött Ló? – teszi fel Adam a kérdést.

Petra megvonja a vállát.

– Azt mondta, igen. Gondolom, lejön.

Többet nem tudnak kihozni a témából, így ismét elhallgatnak. Adamben felhorgad az a tehetetlen kétségbeesés, amelyet a húga oly gyakran kivált belőle. A lány a szokásos testtartásában áll előtte, félig elfordulva, egyszerre várakozón és meglapulva, mintha arra vágná, hogy átöleljék, ugyanakkor rettegne is ettől a lehetőségtől. Kiskorában egyáltalán nem volt csiklandós, mégis mindig kisiklott az öleléséből, haragos arccal, hogy aztán kellenül újra visszakókadjon hozzá, keskeny, hegyes vállait összecsu-kott szárnyakként behúzva, félrebillentett fejjel, szánandóan arra ösztökélve Adamet, hogy próbálja újra visításra készíteni. Mi-lyen sovány volt, sovány és csontos, akár egy vékony gallyakkal

félíg kitömött zsák, és még ma is ilyen. A lány most felemeli a kezét, és smirglicsikorgásra emlékeztető hang kíséretében erőteljesen megvakarja a fejbőrét.

Adam szédelgően könnyűnek, súlytalannak érzi magát, mintha egy arasszal a padló fölött lebegne. Úgy véli, az agy oxigénellátása vagy épp az oxigén hiánya felelős a dologért. A húgának igaza van, nincs hozzászokva ahhoz, hogy ébren legyen ilyenkor – *minden más ilyenkor* –, amikor a világ mintha csak önmaga fortélyosan megalkotott, az eredetitől mégis apró, de lényegi részletekben eltérő utánczata lenne. Eszébe jut a felesége, Helen, aki fent alszik az ő egykori gyerekszobájában: ahogy ott feküdt mellette ébren és mereven, fel akarta kelteni, de nem volt szíve hozzá, olyan mélyen aludt. Talán most felmegy, újra ledől a túl keskeny ágyra, és magához öleli; de visszatartja valami egyfajta szégyenlősség, sőt, talán félelem.

Mellesleg szerencse, hogy ez az ifjú férj nem tudja, mit tett az én vitéz atyám, maga a főisten, az ő drága nejevel abban a szobában nem egész egy órával azelőtt, miközben a nő azt hitte, csak álmodik.

Az apákról szólva, Adam még nem kereste fel a magáét. Amikor tegnap este megérkeztek, arra hivatkozott, hogy mindkettejüket kifárasztotta az utazás, és inkább lefeküdnének. Úgy gondolta, hátborzongató lenne azonnal meglátogatni az öreget: frissen kiásott tetemet méregető hullatolvajnak, kriptába betörő vámpírvadásznak érezte volna magát. Bár nem mondta ki nyíltan a véleményét, szerinte az anyjának nem lett volna szabad ragaszkodnia ahhoz, hogy kihozzák Pát a kórházból. Maradi dolog, hogy hazahozták meghalni, olyasmí, amit Godley nagy helyeselt volna. Most, reggel, mégis sajnálja, hogy nem ment be hozzá azonnal, hogy legalább

egy pillantást vessen rá, elbukott apjára, mert minden egyes tovaszálló órával egyre inkább nehezebbé esik, hogy felkényszerítse magát azon a lépcsőn, fel abba a betegszobába. Nem tudja, hogyan viseli majd magát az ágy mellett, amelyet – bár senki nem mondja ki – mindenki az apja halálos ágyának tart. Még soha nem volt jelen, amikor meghalt valaki, és reméli, ez most sem lesz másképp.

Petra még mindig vakarózik, de egyre kisebb lendülettel, szórakozottan, ahogy a macskák vesztik el az érdeklődésüket a viselkedésük iránt. Adam szeretne segíteni neki, akár az egyik gyuladt kiütés fájalmát is enyhítené. Ugyanakkor neheztel is rá: ez mindig így volt, már a születése előtt is neheztelt a bitorlóra. Váratlan tisztasággal villan fel előtte egy emlékkép: csecsemő húga a kiságyban fekszik, szorosan becsavarva egy takaróba, akár egy mumifikált, mégis túlzottan eleven infánsnő. „Hohó, kis gazfickóm, ez aztán nem fog nyugtot hagyni neked – kuncog fel kotkodácsolva Godley nagy –, ez aztán folyton zabszem lesz a seggedben!”
– Gyere – veti oda nyersen a lánynak –, gyere, reggelizzünk meg.
És e két lelenc-testvér, hóg és báty elcsoszog az árnyak közé.

Árnyékok lepik el odafent a Toronyszobát is, ahol Adam Godley végtelen mozdulatlanságában nekilátott a haldoklásnak. Igen, ő is Adam, akárcsak a fia – és ha már úgyis a neveknél tartunk, úgy vélem, mielőtt továbbhaladnánk, illene röviden bemutatnom magamat, a semmiből hozzátok szóló hangot. Az emberek megtettek már engem a pirkadat, a szürkület és a szél gazdájának, hívtak az eget megtisztító Argeiphontésznek, szép szavú Logiosznak, neveztek szélhámosnak, a szerencsejátékosok és sárlatának védelmezőjének, felruháztak a keresztutak oltalmazó-

jának és az utazók pártfogójának címével, megadományoztak a komor Pszükhopomposz névvel, azt állítva, hogy én kalauzolom el a megszabadult lelkeket Pluto alvilágába: mert én vagyok Hermész, a jó öreg Zeusz és a barlanglakó Maia fia.

Nem mondd, mondjátok most.

Megértem, hogy szkeptikusak vagytok. Ugyan miért jönnének vissza az istenek az emberek közé ilyen időkben? A helyzet azonban az, hogy soha nem is mentünk el – csak már nem szórakoztattok minket. Hisz hogyan is távozhatnánk mi, akik óhatatlanul mindenütt jelen vagyunk? Egyszerűen csak azt a látszatot keltettük, hogy visszahúzódtunk, jó messzire, ezzel jelezve, hogy felismerjük, ha valahol nem látnak szívesen bennünket. Mégsem tudunk ellenállni a kísértésnek, hogy hébe-hóba felfedjük magunkat előtetek, gyógyíthatatlan unalmunktól, a csínytevések iránti rajongásunktól vagy épp az általunk alkotott zord világ iránti epekedő nosztalgiától vezéreltetve – és most erre az adott világra gondolok, hiszen természetesen végtelen számú ehhez hasonló világ létezik, amelyeket szintén mi alkottunk meg, és amelyeken szintén rajta kell tartanunk vigyázó szemünket. Amikor a nyári napokon hirtelen szélroham borzolja a fák csúcsát, vagy a derült égből elered a csendes eső, lágyan, ahogy a kegyelem hull alá a festett szentekre, közülünk jár arra valaki; amikor megvetemedik a föld, és kitérta száját, hogy városokat faljon fel, amikor feltámad a tenger, és egészében nyel el szigetszoportokat, pálmáikkal és szalmakunyhóikkal és jajveszékkelő bennszülöttjeikkel együtt, biztosak lehettek abban, hogy seregünk egy tagja komolyan dühbe gurult.

Hogy mennyi figyelmet pazaroltunk mi erre a szerencsétlen helyre! Mit meg nem tettünk, micsoda fájdalmat vállaltunk ma-

gunkra, hogy minden részletében valószerű legyen! Soha nem létezett különös lények fossziliáit plántáltuk a sziklákba, hamis sötét anyaggal hintettük tele a kozmoszt, még azt a halknál is halkabb döngicsélést is elhelyeztük a mindenség szövedékében, hogy az egész céllövőversenyt beindító első nagy durranás visszaverődéseinek látszatát keltsük. És mi végre mindez a fondorlat, mindez a fáradság, mindez az aprólékos alakoskodás – ugyan mi végre? Hogy a sárból lett emberek, akiket Prométheusz és Athéné teremtett, önmagukat hihessék a teremtés urainak. Jók voltunk hozzátok, megadtuk nektek, amire szerintetek vágytatok – és nézzétek csak meg, mire mentetek velem.

Mindezt persze az emberek nyelvén foglalom szavakba, szükségszerűen. Ha a saját hangomon, egy istenség szavaival szólnék, zavarba ejtene benneteket a hang – valójában nem is lennétek képesek meghallani engem, annyira kifinomult a mi mennyei beszédünk a ti alig tagolt rőfögésetekhez képest. Hiszen a szférák zenéje semmivel sem különb nálunk. És ezek a nevek – Zeus, Prométheusz, szürke szemű Athéné, sőt még a Hermész is –, ezek is mind a ti szüleményeitek. Mi, mondhatni, csak levegőnek, fénynek szólítjuk egymást, olyan minőségnek, mint az a mély, átlátszó kékség, amelyet akkor láttok, amikor a mennybolt legmagasabb ívét kémlelitek. És a mennyország – ugyan mi a mennyország? Számunkra, a halhatatlanok számára nem létezik mennyország és pokol, nincs fent és lent, csak a végtelen van itt, ami valójában egyfajta nem itt. Na, ebbe gondoljatok bele.

Ebben a pillanatban, egyetlen szempillantásotok alatt háromszor kerültem körbe a Földet. Hogy mire fel ez a légi akrobatika? Kikapcsolódásképpen, és hogy kiszellőztessem a fejemet. És

azért, mert én képes vagyok rá, ti pedig nem. Ó, igen, ha megszorogatnak bennünket, mi is kicsinyesek és bosszúszomjasak vagyunk, akárcsak ti.

Adamnek, ennek az Adamnek szélütése volt. Közbevetve, különösképp értelmetlen, sőt, bájos kifejezés ez egy ilyen kellemetlen, és ez esetben nyilvánvalóan végleges valamire – mintha csak az egyikünk szórakozottan rajta felejtette volna túl nehéz kezét Adam homlokán. Ami teljességgel lehetséges, hiszen hírhedten nem vagyunk tisztában a saját erőnkkel. Mindenesetre, bár nem tudott róla, az idősebb Adam a szélütése előtt egy ideje már állandó agylágyulásnak volt kitéve, amelyet a parietális lebenyben található erek fokozatos szivárgása okozott – bizony, az orvoslás ügyeiben is jártas vagyok, többek között ezzel ellensúlyozom egyéb, féktelenebb tulajdonságaimat; ami más szavakkal azt jelenti, hogy már azelőtt annyi volt neki, hogy elérkezett a végzetes pillanat, amikor egy reggel a szükség helyén trónolva – hogy a tőlem telhető legfinomabb módon fogalmazzak – túlzottan összekuporodott, és túl bőszerű erőfeszítést tett arra, hogy kipréseljen magából egy mahagóni keménységű ürülékdarabot, és hirtelen érezte, konkrétan megérezte, ahogy az agyában szétrobban egy ér, és előrebukott a padlóra, hogy miközben az arca a burkolólapra préselődik, cingár ülepe pedig az égnek mered, oly gyorsasággal keljen át a halál határtalan, boltozatos előszobájába, amit egyéb körülmények között akár elragadó gördülékenységnek is nevezhetnénk, és hogy azóta is ott időzzön, egyfajta tudatos, de kommunikációra képtelen ataraxia állapotában egyensúlyozva a feledés határán.

Nincs egyedül; ahogy azt az egyik legsötétebben ragyogó elemétek egyszer megjegyezte, az élőlények csupán a halottak egy

alfaját, ráadásul igen ritka alfaját képezik. Érzékeli maga körül a halálbeli élet állapotában aggodalmaskodva mormoló társait; és persze itt vagyok én is. Ha elérkezik az időnk, együtt indulunk majd el, ő és én, arra a helyre, amely ezután következik, a helyre, amelyről nem beszélhetek.

A felesége lépett be a szobába, szinte zajtalanul – mostanában egyre inkább szokásává válik, hogy így közlekedjen. Úgy érzi, fokozatosan maga is kísértetté lesz, mintha Adam ezen utolsó betegsége során elszívna tőle valami létfontosságú dolgot, egyik sziporkázó cseppet a másik után szipolyozva ki belőle. Puhán becsukja maga mögött a hálószoba ajtaját, és egy percre megáll mozdulatlanul, hogy hozzászokjon a szeme a félhomályhoz. A hajnali napfény csillámló kardként hasít be a nehéz függönyök nyílásán, az ágy lábába döfve pengéjét. A Toronyszoba az egykori építető leghóbortosabb kézjegye a házon: a bogaras St. John Blount egy fából ácsolt sasfészeket álmodott meg a főépület északnyugati – vagy délkeleti? – részére, amelyet három oldalról üveg vesz körül, felül pedig kör alapú tető kupoláz, rajta tovasuhanó alakot formázó, fémből készült csúcscsúszel: a figura rövid köpönyeget és kerek, karimás sapkát-sisakot visel, a kezében pedig pálcát tart, és nem lehet más, mint... nos, mint én, gondolom. Milyen zavarba ejtő! Nem számítottam arra, hogy itt fogok találkozni magammal, ebben a környezetben, ebben a magasságban, különösen nem egy istenség kétdimenziós bádögábrázolásának formájában. A botom bizonyára villámhárítóként is szolgál – gondolom, a villám lobbanása és a tűz meg a kénköbűz feldobja a dolgokat.

Ursula némi lelkiismeret-furdalással beismeri magában, hogy pihentetőnek találja az itt töltött perceket. Van valami sűrű és átható a betegszoba csendjében: olyan, mint az a mélyen benne uralkodó

csend, amely még e bősztors belfordulás közepette is elnyugtatja a szívet. Most már képes kivenni a férje alakját, amint hanyatt fekszik a nagy ágyban, de hiába hallgatózik lélegzet-visszafojtva, nem hallja, hogy levegőt venne. Lehet, hogy...? A végig nem gondolt gondolatra felkavarodik benne valami, egy sóvárgó érzés, amelyet hiába is próbál eltagadni. De miért is kellene megrónia magát? Mindenki azt mondja, megváltás, megszabadulás lesz a vég. Ezt a kifejezést használják, *megváltás*. Igen, gondol bele keserűen, megváltás, de vajon kinek? Mindenkinek, kivéve talán azt, aki megszabadul. Mert ki tudhatja, hogy Adam nincs-e ébren valahogy elméjének egyik zugában, és nem tapasztal-e meg csodákat? A mélyen alvó emberek öntudatlannak tünnek ugyan, de lehet, hogy közben a létező legfantasztikusabb dolgokról álmodnak. Mindenesetre bár nem hallja a légzését, tudja, hogy még nem távozott el. A köztük lévő rugalmas kötelék még nem szakadt el, még érzi a meg-megpendülő húr rángatását. Biztos benne, hogy Adam még gondolkodik, elvonatkoztat... biztos benne.

Elrekeszti a függöny nyílását, és egyszerűben teljesnek tünik a sötétség, mintha hirtelen lekapcsolták volna a világot. A sötét – és ettől valahogy nehezebbnek tünő – levegőben tapogatózva, hangtalanul halad az ágy felé puha papucsba bújtatott lábával. Adam a kezdeti időkben gésalánynak hívta őt gyors, tipegő járása miatt. Ursulának eszébe jut az antik kimonó, amelyet az egyik útról hozott haza („kiotói kimonó az én gésámnak!”): a nehéz, jade-zöld seilyemből készült ruhadarab olyan művészi volt, hogy nem tudta rávenni magát arra, hogy hordja, inkább selyempapírba csomagolva eltette egy fiókba, ahonnan aztán eltűnt valahogy. Adam megfenyegette, hogy visszaveszi tőle a kimonót – talán meg is tette? –, hogy odaadja egy másik lánynak; Adam folyton azt állította, tisztában van

vele, hogy Ursula azt képzeli, rengeteg lányt rejteget valahol. Aztán ránézett, hátravetett fejfel, bőszen vigyorogva, arra tüzelve őt, hogy kényszerítse színvallásra. Mert Adam csak blöffölt a lányokkal, blöffölt, amikor azt mondta, nem léteznek, Ursula tudta ezt, és Adam tudta, hogy ő tudja. Adamet szórakoztatta, hogy így hazudott, olyan gúnyos, kifinomult iróniával mondva ki az igazság egyfajta verzióját, hogy szerencsétlen idiótának tűnt volna, ha tetemre hívja.

A szeme kezd hozzászokni a vakhomályhoz, már többet is lát, mint amennyit látni szeretne. Kísérteties érzés belépni ebbe a szobába minden reggel, hogy pontosan úgy találja a férjét, ahogy előző este hagyta: a takaró egyenletesen simul a testére, a lepedőn nincs egyetlen gyűrődés sem, a selymes – és még mindig fekete! – haj kaskarája jól fésülten emelkedik a homlok magas, fehér boltozata fölé. A szakálla is sötét még, az az ásó alakúra nyírt, hegyes szakálla, amelytől úgy néz ki, mint valami enyhén ördögi szent. Ursula az első pillanattól fogva rajongott férje bőrének nedvesen hűvös, átetsző sápadtságáért, amelyet az azóta eltelt évek sem szennyeztek be. Gyűlöli az Adam orrába bevezetett, steril ragtapaszcsíkokkal rögzített műanyag csöveket, mert tudja, hogy ő is gyűlölné őket. És vannak még egyéb csövek is, lejjebb, az ágynemű alá rejtve. Micsoda felfordulással járt idehozatni őt, hogy idegeskedett dr. Fortune, hogy akadémuskodtak a nővérek! Ursula azonban ragaszkodott hozzá, olyan eltökélten, hogy azzal mindenkit meglepett, még saját magát is. „Otthon van a helye – mondogatta, figyelmen kívül hagyva minden ellenvetést –, ha meg kell halnia, ott haljon meg.” Gyűlölte azt az ódivatú, családias kis kórházat, ahova beszánguldtak vele, azt a csokoládésdobozok fedelének képeit idéző, groteszk módon takaros kórház-karikatúrát, a borostyánnal meg

a futórózsákkal meg azzal az üvegezett verandával; gyűlölt belegondolni abba, hogy Adam ott fog meghalni, neki pedig a gyász mellett még ezt a negédes környezetet is el kell viselnie. Az Albert Schweitzerre emlékeztető öreg Fortune doki, aki már Godley nagyfi idejében is a házi orvosuk volt, megszorította a kezét, és csillapító szavakat motyogott bajusza megsárgult rojtjai alatt, de a két fiatal nővér résnyire szűkülő szemmel nézett rá, majd kimért léptekkel távoztak, hevesen ringatva feneküket szakmai rosszallásukban.

A füle mostanra már hozzászokott a betegszoba akusztikájához, és hallja a férje légzését, a torkában és a mellkasában áramló levegő halk suhogását. Minden belégzést türelmetlenül malmozó ujjak hangjára emlékeztető, apró zizegés követ, Ursula pedig ráébred, mi olyan ismerős ebben a hangban: a férje pontosan ugyanígy, ugyanezzel a cikornyás rebegeéssel szokott felsóhajtani, amikor valami olyasmit tett, amivel felbosszantotta. Hiányzik neki, mintha máris eltávozott volna. Olyan fájdalmat érez, amelyről azt hitte, csak a fiatalok képesek érezni – újszerű és élesen meglepő érzés, elég erős ahhoz, hogy elakadjon tőle a lélegzete.

Valami felborzolja mellette a levegőt: még csak nem is huzat ez, alig több egy gondolatnál. Már korábban is érzett ilyesmit. Bármi legyen is ez a dolog, meg van győződve róla, hogy nem jóindulatú: gögöt és fennhéjázó neheztelést érzékel maga körül, mintha valami azon lenne, hogy kitaszítsa őt a helyéből. Vannak még más különös, háttorzongató jelenségek is. Meg-megpillant alakokat a szeme sarkából, akik aztán már nincsenek ott, amikor megpróbál egyenesen rájuk nézni – olyanok, akár a szemben úszkáló fonalak. Éjszakánként felriad, a szíve vadul kalapál, mintha szörnyű zajt hallott volna, robbanást vagy mennydörgést, ami ki-

ragadta álmából, de már visszhangja sincs a robajnak. Amikor telefonon beszél valakivel, meg van győződve arról, hogy egy elszántan hallgatózó harmadik fél is van a vonalban. Hóbortosan el-eltűnődik azon, vajon ez a dühös jelenés nem lehet-e Adam első nejének szelleme, vagy esetleg a férfi rég elhunyt anyjának, a vén satrafa Godley nagyinak a kísértete, aki azért jött, hogy visszakövetelje és elvigye magával a fiát az árnyak földjére. Látjátok? Azt hiszik, a holtak kísértik őket, holott egyszerűen arról van szó – ahogy azt a férje elmondhatná, és gyakran próbálta is elmondani neki –, hogy egymásba hatoló világok között élnek, és ők maguk az elegyülő levegőt megtöltő koboldok és manók. Amennyire ő tudja, akár megszámlálhatatlan énjeinek egyike is lehet a látogató, aki akaratlanul sodródott ide egy másik síkról.

Vagy talán csak az én örökké éber és figyelmes jelenlétemet érzi, a kalapomon és sarumon díszelgő kecses szárnyak zizegését véli hallani. De kérдем én: gőgös lennék? Fennhéjázó? Egy kicsit, azt hiszem. Egy kicsit.

Nem szereti a nevét. Adam képes volt elmesélni neki dumnoniai Szent Ursula történetét, aki tizenegyezer szüzével együtt halt mártírhalált Kölnben – „micsoda egy nap lehetett az *im alten Köln*, mi?”, mondta incselkedve felhúzott szemöldökkel –, bár ezt az Ursulát az egyik haladó szellemiségű angol főpap egy németellenes sértődöttségi roham során nemrégiben eltávolította a szentek kalendáriumából. Amikor a gyerekek kicsik voltak, Lának hívták őt, és ez mind a mai napig így maradt. Adam Pa, ő pedig La – eltűnődik, vajon rosszindulatból tartották-e meg ezeket a kisállatneveket. Fél, hogy nem volt jó anya. Adammal megtett minden tőle telhetőt, de szegény Petra túl sok

volt neki. Akkor kezdődött minden baja, amikor terhes lett vele. Kilenc hónapig rosszul volt, minden nap hányt, semmit nem volt képes magában tartani, míg végül már a saját nyálát sem tudta lenyelni; borzongva idézi fel magában, hogyan vették ki a kezéből a nővérek a köpettel és tajtékos nyállal teli, sziporkázó nikkeltálat, hogy a mosdókagylóba ürítsék a tartalmát. Aztán végre kicsúszott, elővonaglott belőle az a sápadt kis halacska, aki a lánya lett, és ott pihegett a mellén, olyan elcsigázottan, hogy senki nem hitte volna, hogy életben marad. De életben maradt, és a Petra nevet kapta, újabb követ pottyantva Ursula amúgy is nehéz szívére.

Megériinti férje takarón nyugvó kezét. Nyugtalanító érzés: a bőr törékeny, akár a zsírpapír, a hús pedig fonnyadt alatta – olyan, akár egy adag nyesedék, amit a hentes mért ki, hűvös és inas, nem az a gyengéd és finom kéz, amire emlékszik. A láthatatlan jelenlét ismét ott alkalmatlankodik mellette, vagy inkább átsuhan rajta, és érzi, valójában ő az, akinek nincs anyagi jelenléte, mintha nem is a másik, hanem ő lenne a kísértet. Férje szemhéja kipattan, a szeme rövid, izgatott keresgélés után rátalál az asszony arcára. Ursula erőt vesz magán, elmosolyodik, és halkán a nevéen szólítja a férfit. A sötétben nehéz kivenni a vonásait, de nem akarja felkapcsolni a villanyt. Dr. Fortune biztosította arról, hogy csakis az ő szerető gondoskodása tartja életben a férjét – de akkor miért mered rá most látszólag olyan tomboló dühvel?

Hasogat ma a feje, szörnyen hasogat – hamarosan muszáj lesz bevennie rá valamit.

A kora reggeli fény fémes ragyogást ölt a konyha üregében, a napsütötte kert rikítóan valószínűtlen négyzete a dzsungelt ábrázoló pri-

mitív festményeket idézi a mosogató feletti ablak keretében. Adam és a húga a hosszú fenyőfa asztal egyik végében görnyednek gabonapehellyel teli tálkáik fölél. Nem annyira meghallják, inkább megérik, amikor anyjuk feltűnik a ház többi részéből a konyhába, illetve a konyhából a ház többi részébe vezető falépcső tetején. Rex, a sarokba terített takarón heverő labrador közömbösen a padlóhoz koppantja párszor a farkát, de meg sem próbál felkelni, a testvérek pedig abbahagyják az evést, felemelik az arcukat, és az anyjukra néznek. Ursula ismét enyhe meglepetéssel konstatálja, mennyire hasonlítanak egymásra, Adam nagy termete és Petra pirinyósága ellenére is: ugyanaz a széles homlok, kis, hegyes áll és hamuszürke, majdhogynem színtelen, sápadt szempár. Még a saját sarjai esetében is mindig kissé kísértetiesnek találta a családi hasonlóságokat, talán mert neki nincsenek testvérei. Mindketten rá ütöttek, tőle örökölték széles homlokukat, hegyes állukat és azúrszürke szemüket.

– Hogy van ma? – kérdi a fia. Adam bőrért márványosra festi a napfény, nyersen napcserezett külsőt kölcsönözve neki; Ursula most valamiért majdhogynem elviselhetetlennek tartja sápadtan nyílt, makulátlan tekintetét.

– Ugyanúgy – feleli, Petra pedig, ki tudja miért, illetlen hangon felnevet. Igen, néha úgy gondolja, a gyerekei nem kedvelik őt, sőt, neheztelnek rá, mintha nem is az anyjuk lenne, hanem olyasvalaki, akit azért hoztak ide, hogy bizalmas felügyeletet gyakoroljon felettük – mondjuk, egy szívtelen gyám vagy egy sértett mostoha. De bizonyára téved. Kilenc hónapig hordozta magában ezeket a lényeket, életet adott nekik, és a főnixhez hasonlóan saját kebeléből táplálta őket. Eszébe jut, hogyan nézett rá Adam az imént, azzal a bosszúsomjas tüsszel a tekintetében.

– Békésnek tűnt – mondja.

A fia végigméri, ahogy ott álldogál a lépcsőn a hosszú, nagy belmagasságú helyiség végében. Adam valahogy nem tud ráfokuszálni: az anyja lényé új minőséget kapott, nincs teljesen jelen, mintha egy láthatatlan küszöbön tétovázna, amely mindig ott van a talpa alatt, bárhová is lép. Elmosódottá vált, mintha finom porréteg borítaná. Ez bizonyára az idős Adamet sújtó katasztrófa hatása: valahogy nem képes többé azonosulni önmagával. Munkaköpenyszerű pamutruhát és a csípője alá érő, kinyúlt szürke kardigánt visel; késpengésínű haját két feszesre húzott szárnyba fogva tűzte össze a nyakszirtjénél. Aláereszkedik a konyhába, odasétál hozzájuk, és megáll az asztalnál, egyik kezének ujjaival szórakozottan dagasztja a kopott fafelületet, mintha csak a szilárdságát ellenőrizné.

– Korán felkeltetek – szól kettejükhez. – A vonat ébresztett fel benneteket?

Egyikük sem felel.

– Roddy benéz ma valamikor – mondja Petra rosszállóan félrenézve. Erőszakos a hangja, mintha minden becsmérő megjegyzésnek elejét akarná venni. Roddy Wagstaff, vagy ahogy Adam hívja, a Döglött Ló, Petra gavallérja, legalábbis az elfogadott játékszabályok szerint, holott mindenki tudja, hogy Roddy nem hozzá, hanem híres apjához érkezik látogatóba.

– Ó – motyogja az anyja, miközben fájdalmas rosszállás fut át amúgy is komor arcán –, akkor ebédet kell készítenünk!

Adam betegsége óta a háztartás minimális határfokon működik, de a látogatót rendesen meg kell vendégelni – Adam megkövetelné ezt, az ilyen apróságokban mindig szigorúan ragaszkodott a formaságokhoz.

– Bevihetjük a városba – mondja meggyőződés nélkül a fia. – Azon a hogyishívják helyen adnak ebédet is, nem?

– Na persze – jegyzi meg Petra pajzán gúnyjal a hangjában –, menjünk be mind a városba, és érezzük jól magunkat: vihetjük Pát is, majd odatámasztjuk az asztalfőre, és adunk neki egy kis levest a csövein át.

A lány a tálkájára mered, bal lába varrógépként jár fel-alá az asztal alatt. Adam és az anyja kifejezéstelen pillantást vált egymással. Apja összeomlása nagy izgalmat jelentett Petra életében, mivel ez a katasztrófa végre felért horderejében az ő katasztrófális lelkiállapotával. Az ebéd kérdését felfüggesztik. Rex reszketően elégedett sóhajt hallat a sarokban: ő tisztán lát engem, ahogy kényelmesen karba font kézzel heverészek a levegőben e bús lelkek között, de ez mit sem jelent neki, hiszen az ő világa amúgy is bővelkedik ártalmatlan fantomokban.

Petra ráharapott a témára, és nem ereszti: kásásan feszült, szarkazmustól golyvás hangon ecseteli, hogy is festene a családi ebéd, amelyre elvinnék az apjukat – „...egy függőágyban, vagy esetleg egy haslóban, amit kettőnk közé függesztenénk, vagy abban a kétrudas izében, amin az indiánok húzzák a sebesülteket...” –, hogy megünnepeljék az eredményeit, és beszédeket tartsanak, pohárköszöntőket mondjanak a férfi, apa és tudós tiszteletére. Amikor így rákezd, soha nem közvetlenül a többiekhez beszél, hanem a levegőhöz maga mellett, mintha csak egy láthatatlan ikertestvérhez szólna, akinek odapattintja a megjegyzéseit, és aki a szarkazmus új aspektusaival ruházza fel szavait közvetítői szerepkörében. Adam és az anyja egyetlen szót sem szól: tudják, hogy úgysem lehet leállítani, amíg ki nem fárasztja magát. A kutya a mancsai közé fekteti a po-

fáját, és bizalmatlanul töprengve méregeti a lányt, az asztal lapja Petra pattogó térdének ütemére vibrál. Adam igyekszik legyűrni az összecsomósodott gabonapelyhet: újra kisfiúnak érzi magát, látja, ahogy itt ül az asztalnál, azt hallgatva, amint apja a maga hűvösen szenvedélyes, félbeszakíthatatlan módján beszél hozzá, és eszébe jut, hogyan szorult össze a torka, hogyan égették a szemét azok a megmagyarázhatatlan könnyek, amelyeket nem mert kihullatni, mert szégyellte a könnyeit, nehéznek és kezelhetetlennek érezte őket, akár a higanycseppeket. A szeme sarkából a hűgára pillant, és észreveszi a lány kulcscsontja feletti, kanál alakú mélyedésben remegő, pergamenszínű fényfoltot, miközben Petra próbál nem megfulladni a belsejéből megállíthatatlanul előtörő szóáradattól.

Anyjuk az asztal mellett állva aggódó pillantást vet fiára és lányára. Tényleg még mindig olyan fiatalnak, szinte gyereknek tűnnek, még Adam is – sőt, különösen Adam – azzal a csecsemősen duzzadt felsőajkával, amely mindig remegni kezd, ha izgatott vagy ideges. Meglátja a szilkéket, amelyekből esznek – vajon miért bosszantja ennyire, hogy nem ugyanabból a készletből valók? Mostanában annyi minden bosszantja. Próbál nem neheztelni a fiára, amiért még be se tette a lábát a szobába, ahol az apja haldoklik, úgy gondolja, csak a halál szörnyű jelenlététől való félelem tartja vissza. De végül is már nem gyerek, bármennyire is annak tűnik. Ursula átvág a konyhán, és kezét bizonytalanul az arcához emelve kinéz a napsütötte világra a mosogató fölötti nagy, osztott ablakon át.

Belegondol, hogyan nevelkedett fel Adam az istenes Godley nagy nyirkos cselszövésében. Az öregasszony már korán a hatalmába kerítette, túszként használva a fiút a képzelete szülte megaláztatások és méltatlan mellőzés ellen. Aztán megszületett

Petra, és a báty egyszeriben kegyvesztetté lett. Kétfalkezes, szőke fickó volt, nagy, kerek fejjel, akit végtelenül zavarba ejtett, hogy minden ceremónia nélkül félrelökték emiatt az aprócska, éber teremtmény miatt, akit nagyanyja oly féltékenyen zárt csontos ölelésébe. Mert Petra születése ijesztő változást eredményezett az öregasszonyban: gyengéd lett és sután aggodalmas, azokra a bozontos, faágakra csimpaszkodó főemlősökre emlékeztetve Ursulát – csupa abroncsként görbülő kar, lehántott ajak és fenyegető tekintet –, amelyek annyira megigézték a férjét, hogy őt is rendszeresen elcipelte magával az állatkertbe vasárnap délutánonként, amikor Adam még csecsemő volt. Godley nagyit apránként a sírba vitte beteg szíve, és minden egyes új napra úgy tekintett, mint egy lassan, de bizonyosan elfogyó kártyapakli újonnan kihúzott lapjára, azt várva, hogy a pikk ász akad a kezébe; ám ehelyett ez a fennkölt tekintetű figurás lap érkezett, ez a miniatűr, pólyába bugyoláltan is hátborzongató káró dáma, aki folyton valami csakis általa látható dolgot bámult maga mellett, elfehéredő ujjpercekkel szorítva öklében a jövődő hervadó virágát.

– ...és, és – darálja Petra megremegő, íve csúcsán félresikló hangon – és és és és...

És én vagyok az, aki egybeszötte mindezt: ezt a házat, a vonatot, a fiút a vonat ablakában, azt a rézsútosan repülő rigót, magát a hajnalt, ezt a szerelmen és veszteségeken töprengő anyát és az ő problémás, keservében locsogó lányát, és az odafönt, a férj gyerekkori ágyában alvó feleséget, és a férjet, az ifjú Adamet, aki tüstént rászánja magát, hogy kelletlenül felálljon az asztaltól, felhágjon azon a három lépcsőn, és láthatatlan szárnyaim által hordozva felemelkedjen e világi apja jelenlétébe.